

**MAHARASHTRA STATE BOARD OF NURSING AND
PARAMEDICAL EDUCATION, MUMBAI**
REGULAR / IRREGULAR BATCH
SUPPLEMENTARY EXAMINATION IN GENERAL NURSING AND MIDWIFERY
FIRST YEAR
BEHAVIOURAL SCIENCES (PSYCHOLOGY AND SOCIOLOGY)
PAPER-II
WEDNESDAY, 5TH MARCH 2025
[TIME : 9-00 A.M. TO 12-00 P.M.]
(TOTAL MARKS—75)

Instructions :—

1. Candidate must write her / his seat number in **ENGLISH**.
2. Please note that the question paper set in **ENGLISH** version is final for any doubt in **MARATHI** paper.

Marks

1. (a) Select the most appropriate answer from the following and complete the sentence :— (05)
 - (i) Intelligent Quotient of genius individual is

(a) 91-110	(b) 111-120
(c) 121-140	(d) 140 and above.
 - (ii) All are biological drives except

(a) Hunger	(b) Thrust
(c) Socialization	(d) Respiratory.
 - (iii) is the primary group.

(a) Family	(b) Community
(c) Society	(d) College.
 - (iv) Classical conditioning theory of conditioned reflexes is given by

(a) Skinner	(b) Freud
(c) Maslow's	(d) Pavlon.
 - (v) Marriage within the group is

(a) Exogamy	(b) Monogamy
(c) Endogamy	(d) Polygamy.
- (b) Match the following :— (05)

' A ' Group (i) ID (ii) Social problem (iii) Motive (iv) Habit (v) Illusion	' B ' Group (a) Inner Force (b) Perception Error (c) Dowry (d) Child Ego (e) Frequent Repetition.
--	--

Marks

- (c) State **true** or **false** :— (05)
- (i) The Hindu Marriage Act was passed in 1984.
 - (ii) Psychopharmacology is the study of drugs affecting and individual's mind.
 - (iii) According to the Maslow's need for self-Actualization is the basic human need.
 - (iv) Social change is a universal phenomenon.
 - (v) Diversion of attention is termed as Distraction.
2. Write short notes on (any **three**):— (15)
- (a) Factors affecting personality
 - (b) Stress
 - (c) Defense Mechanisms
 - (d) Functions of family
 - (e) Body mind relationship. (10)
3. (a) Give scientific reason (any **five**):—
- (i) Conflict within a person is dangerous.
 - (ii) Sociology is a science.
 - (iii) Body and Mind are related to each other.
 - (iv) A nurse must be well adjusted person.
 - (v) Taking control of emotions is necessary for nurses. (05)
 - (vi) Learning is trial and error.
- (b) Define the following terms (any **five**):—
- (i) Habit
 - (ii) Motivation
 - (iii) Perception
 - (iv) Joint Family
 - (v) Marriage
 - (vi) Conflict.
4. Answer the following questions :— (15)
- (a) Define Society and Explain Characteristics of Society. (05)
 - (b) Discuss various methods of social control. (05)
 - (c) Write Characteristics of Mentally Healthy Person. (05)

OR

- (a) Define Memory. (02)
 - (b) Explain Memory Process. (03)
 - (c) Define Forgetting and write causes of forgetting. (05)
 - (d) Explain how memory can be improved. (05)
5. Answer the following questions :— (15)
- (a) Define Attitude. (02)
 - (b) Explain how attitude can be changed. (04)
 - (c) Describe the measures by which attitude can be measured. (04)
 - (d) Write the importance of positive attitude for nurses. (05)

महाराष्ट्र राज्य शुश्रूषा व परावैद्यक शिक्षण मंडळ, मुंबई
नियमित / अनियमित बॅच
जनरल नर्सिंग आणि मिडवायफरी पुरवणी परीक्षा
प्रथम वर्ष

बिहेव्हियरल सायन्स (मानसशास्त्र व समाजशास्त्र)—पेपर-२

बुधवार, दिनांक ५ मार्च २०२५

[वेळ : सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-०० वाजेपर्यंत]

(एकूण गुण—७५)

सूचना :—

१. उमेदवाराने तिचा / त्याचा आसन क्रमांक **इंग्रजीमध्ये** लिहावा.
२. कृपया लक्षात घ्या की **मराठी** पेपरमध्ये कोणत्याही शंका असल्यास **इंग्रजी** आवृत्तीमध्ये सेट केलेली प्रश्नपत्रिका अंतिम आहे.

	गुण
(०५)
१. (अ) योग्य शब्द निवडून वाक्य पूर्ण करा :—	
(१) प्रतिभासंपन्न व्यक्तिमत्त्वाचा बुध्यांक..... हा आहे.	
(अ) ९१-११०	(ब) १११-१२०
(क) १२१-१४०	(ड) १४० व पुढे.
(२) ह्या गरजे व्यतिरिक्त सर्व गरजा जैविक आहेत.	
(अ) भूक	(ब) तहान
(क) सामाजिकरण	(ड) श्वसन.
(३) हा प्राथमिक समूह आहे.	
(अ) कुटुंब	(ब) समुदाय
(क) समाज	(ड) कॉलेज.
(४) क्लासिकल कंडिशनींग थेअरी यांनी दिली	
(अ) स्कीन्नर	(ब) फ्राईड
(क) मॅसलॉ	(ड) पेव्लोन.
(५) गटामध्ये/समुहामध्ये लग्न म्हणजे	
(अ) एक्झोगॅमी	(ब) मोनोगॅमी
(क) एन्डोगॅमी	(ड) पॉलीगॅमी.
(ब) योग्य जोड्या जुळवा :—	गुण
(०५)
‘ अ ’ गट	‘ ब ’ गट
(१) ईड (अहंम)	(अ) अंतर्गत बळ
(२) सामाजिक समस्या	(ब) चुकीचे निरीक्षण
(३) हेतू	(क) हुंडा पद्धती
(४) सवय	(ड) मुलांचे इगो
(५) भ्रम	(इ) वारंवार पुनरावृत्ती.

(क) खालील विधाने चूक की बरोबर ते लिहा :—

- (१) हिंदू विवाह कायदा, १९८४ साली मंजूर झाला.
- (२) मनुष्य मेंदूवर परिणाम करणाऱ्या औषधांचा अभ्यास करणे म्हणजे सायकोफॉर्मकोलॉजी होय.
- (३) मॅस्लो यांच्या मतानुसार आत्मवास्तविकरण ही मुलभूत मानवी गरज आहे.
- (४) सामाजिक बदल ही एक सार्वत्रिक घटना आहे.
- (५) लक्ष वळविणे यालाच लक्ष विचलीत करणे असे म्हणतात.

२. टिपा लिहा (कोणत्याही तीन) :—

(१५)

(अ) व्यक्तिमत्त्व प्रभावित करणारे घटक	(ब) ताण
(क) संरक्षण यंत्रणा	(ड) कुटुंबाची कार्ये लिहा
(इ) निराशा.	

३. (अ) खालील विधानांची शास्त्रीय कारणे लिहा (कोणतेही पाच) :—

(१०)

- (१) व्यक्तिच्या मनातील संघर्ष घातक असतो.
- (२) समाजशास्त्र हे एक शास्त्र आहे.
- (३) शरीर व मन एकमेकांशी निगडीत आहेत.
- (४) परिचारिकेने सर्वांना समजून घेणे आवश्यक आहे.
- (५) भावनांवर ताबा मिळवणे नर्सेससाठी गरजेचे.
- (६) शिकणे म्हणजे ट्रायल व एरर आहे.

(ब) व्याख्या लिहा (कोणत्याही पाच) :—

(०५)

(१) सवय	(२) प्रेरणा
(३) समज	(४) एकत्रित कुटुंब
(५) लग्न	(६) संघर्ष.

४. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(१५)

- (अ) 'समाज' व्याख्या लिहा व समाजाचे वैशिष्ट्य लिहा.
- (ब) सामाजिक नियंत्रणाच्या पद्धती लिहा.
- (क) मानसिकदृष्ट्या आरोग्यपूर्ण व्यक्तीचे गुणधर्म.

(०५)

(०५)

(०५)

किंवा

- (अ) 'स्मरणशक्तीची' व्याख्या लिहा.
- (ब) 'स्मरणशक्तीची' प्रक्रिया स्पष्ट करा.
- (क) "विसरणे" व्याख्या लिहा व कारणे स्पष्ट करा.
- (ड) 'स्मरणशक्ती' वाढवण्याचे उपाय स्पष्ट करा.

(०२)

(०३)

(०५)

(०५)

५. खालील प्रश्नांची उत्तरे लिहा :—

(१५)

- (अ) अभिवृत्ती म्हणजे काय ?
- (ब) अभिवृत्ती बदलण्याचे उपाय स्पष्ट करा.
- (क) अभिवृत्ती मोजण्याचे उपाय वर्णन करा.
- (ड) परिचारिकांसाठी सकारात्मक अभिवृत्तीचे महत्त्व लिहा.

(०२)

(०४)

(०५)

(०५)